Rok V Nr 23

Poznań, 1 grudnia 1947



ADRES REDAKCJI: Poznań, Limanowskiego 11
ADMINISTRACJI: Poznań, Ratajczaka 40 I p.

KONTO P. K. O. nr V-945
NR TELEFONU 518-55

PRENUMERATA:
rocznie . . . zł 240
kwartalnie . . „ 60
pojedynczy numer „ 20

OGŁOSZENIA:
drobne: 1 słowo . zł 10
napis: 1 słowo . „ 20
reklamy 1 cm² . . „ 20

Wychodzi 2 razy w miesiącu

Preliminarz budżetowy na rok 1948

Według podanych przez Polskie Radio komunikatów Rząd przedłożył Sejmowi Rzeczypospolitej preliminarz budżetowy na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1948 r. Powyższy okres budżetowy równający się rokowi kalendarzowemu jest reformą ze wszech miar pożądaną i zostanie ona napewno przyjęta z zadowoleniem przez całe społeczeństwo.

Praktykowane przez poprzednie Rządy okresy budżetowe od 1 kwietnia do 31 marca opóźniały życie gospodarcze nie tylko o cały kwartał, ale o dalsze okresy. Weźmy np. chociażby tylko przemysł budowlany, z którym związane są liczne inne gałęzie przemysłu pokrewnego, jak budowlane stolarstwo i ślusarstwo, cermaika, cegielnie, tartaki, instalatorstwo itp. Zaproponowane w preliminarzu budżetowym kredyty na budownictwo według powyższego terminu mogły być uruchomiane po nastaniu okresu budżetowego zanim jednak dostały się do przedsiębiorcy upływały dalsze miesiące. Nie mając pewności, czy i jaki kredyt zostanie przyznany, nie mógł przedsiębiorca rozpoczynać nawet robót przygotowawczych. Dopiero po załatwieniu wszystkich formalności kredytowych i technicznych przystępowano do robót ziemnych i zwykle padał już śnieg, kiedy rozpoczynano kłaść fundamenty.

Nie wielu zdawało sobie sprawę, z jakiej przyczyny zaczyna się budowa z nastawaniem zimy.

Uchwalenie budżetu w jesieni przyczyni się napewno do uzdrowienia tych i podobnych stosunków.

Uchwalenie jesienią budżetu nie jest i dla nas bez znaczenia. Pamiętają Czytelnicy, iż jedna i druga podwyżka dodatku przejściowego weszła w życie od kwietnia 1946 i od kwietnia 1947, tj. od nowego okresu budżetowego, żywimy więc uzasadnioną nadzieję, że na poprawę naszego bytu tym razem nie będziemy potrzebowali czekać do kwietnia, że nastąpi ona od nowego okresu budżetowego tj. od 1 stycznia 1948. Chodzi obecnie tylko o to, jaki kredyt preliminowany został na emerytury na rok 1948.

Ażeby uprzystępnić Czytelnikom zorientowanie się w procentowym stosunku wypłacanych emerytur do budżetu Państwa musimy przytoczyć niektóre pozycje.

W preliminarzu budżetowym na rok 1947 zaproponował Rząd następujcce sumy:

dochody na kwotę	zł	311.261.000.000
wydatki „ „	zł	271.515.000.000
nadwyżka budżetowa	zł	39.746.000.000

w tym wydatki na emerytury administracji państwowej zł 1.784.450.000
tj. = **5,73% budżetu.**

Budżet na emerytury w okresie od 1. IV. do 31. XII 1947 preliminowany był na kwotę zł 773.000:000 czyli na okres całego roku byłby wyniósł 1.030.666.667 zł, wobec czego rozumieć należy, iż nadwyżka 753.783.333 zł wstawiona na rok 1948 przeznaczona jest na poprawę bytu emerytów.

Prasa codzienna podała, że Sejm uchwalił z kredytów dodatkowych na rok bieżący przeznaczyć 10 miliardów na podniesienie wydatków wyrównawczych do uposażeń pracowników państwowych. Z kwoty tej 561 milionów zł przewidziano na podwyższenie emerytur i rent, które wobec powyższego winny być upłynnione jeszcze w roku bieżącym.

Zyg.

Wszystkie instytucje Związku Emerytów w Poznaniu a więc: Biura, Administracja „Emeryta" i obie Spółdzielnie, mieszczą się w nowym lokalu przy ul. Ratajczaka 40 I-ptr.

Wszystkim do wiadomości!

Wszystkim Zrzeszeniom interpelującym o węgiel donosimy, że Komisja Centralna Związków Zawodowych odniosła się pismem z dnia 18 listopada br. do Okręgowych Komisyj Związków Zawodowych w całej Polsce z zaleceniem, by przy ustalaniu z Wydziałami Aprowizacyjnymi Urzędów Wojewódzkich rozdzielnika na węgiel brano pod uwagę emerytów, którzy nie korzystają z kart żywnościowych. Związki Emerytów winny zatem wejść w porozumienie z Zw. Zawodowymi.

Zapytującym o wynik naszych starań o zwolnienie od opłat za legitymacje kolejowe komunikujemy, że Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 17 listopada 1947 r. Nr D. VII 10591/Em/47 uwiadomiło nasz Związek, że memoriał dotyczący tego zagadnienia przesłało Prezydium Rady Mniistrów celem kompetentnego rozpatrzenia. Należy więc wstrzymać się narazie z ściąganiem opłat za legitymacje.

Zarząd Związku

Do Komisji Centralnej Związków Zawodowych

Wydział Pracowników Państwowych i Samorządowych

w Warszawie

W odpowiedzi na nasze przedstawienie, iż wielka ilość emerytów państwowych i samorządowych, wdów i sierót a zwłaszcza w mniejszych miastach nie skorzystała z węgla interwencyjnego, gdyż Miejskie Wydziały Aprowizacyjne odmawiały przydziału węgla emerytom zasłaniając się brakiem stosownego zarządzenia a nawet wogóle węgla, — Ministerstwo Aprowizacji pismem z dnia 5 listopada br. (Departament ogólny) Ldz. I - 5070 Prez, uwiadomiło Związek Polskich Zrzeszeń Emerytalnych, iż o przydział węgla dla swoich członków winny odnośne Zrzeszenia Emerytów zwracać się do Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego (za pośrednictwem Okręgowych Komisyj Związków Zawodowych), które otrzymują pewne kontyngenty do rozdziału między poszczególne organizacje nie korzystające z kart zaopatrzenia.

Ponieważ zdarzały się wypadki, że Okręgowe Komisje Związków Zawodowych odmawiały również emerytom, wdowom i sierotom poparcia w staraniach o przydział węgla, zwracamy się do

Centralnej Komisji Związków Zawodowych

z prośbą o łaskawe wydanie wskazówek Okręgowym Kom. Związków Zawodowych, by emerytów państwowych i samorządowych, jako nie pobierających kart zaopatrzenia popierały wzgl. uwzględniały przy przydziale węgla.

Prośba nasza jako wysłużonych pracowników państwowych i samorządowych nie potrzebuje specjalnego uzasadnienia, — gdyż ciężkie położenie emerytów, wdów i sierót jest powszechnie znane.

Związek Polskich Zrzeszeń Emerytalnych prosi ponadto o pomoc w uzyskaniu dla tej warstwy społecznej już nie kart zaopatrzenia, ale wyłącznie kart chlebowych, tego podstawowego pokarmu najuboższych nędzarzy, albowiem sam chleb dla średniej rodziny wdowy pobierającej emeryturę w kwocie 1400 zł miesięcznie lub emeryta pobierającego 2000 zł a takich jest między nami 80%, pochłania prawie całą emeryturę.

Ministerstwo Aprowizacji twierdzi, że za odebranie kart zaopatrzenia otrzymali emeryci ekwiwalent przez podniesienie od dnia 1 czerwca br. dodatku przejściowego o kwotę przeciętnie 600 zł miesięcznie, — zapoznając, że w czasie od przyznania do wypłacenia tej podwyżki artykuły pierwszej potrzeby wzrosły w cenie ponad powyższą kwotę.

Ministerstwo Aprowizacji przyznało Związkowi Emerytów materiały tekstylne w celu podziału między najbiedniejszych, wyniszczonych wojną emerytów, wdów i sierót. Na wykup tego przydziału potrzebujemy kwoty 15.000 000 zł.

Wnieśliśmy do Ministerstwa Skarbu prośbę o przydział subwencji na zapomogę świąteczną dla emerytów, z której wykupilibyśmy powyższy przydział.

Prosimy uprzejmie o interwencję w tej sprawie u Obywatela Ministra Skarbu.

Za Zarząd Związku:

Rzętycki. **Gizella.**

Ważna rocznica

Dnia 20 października br. minął rok od chwili, kiedy z inicjatywy Ob. Gizelli, prezesa Okręgowego Związku Emerytów w Poznaniu, doszedł do skutku Zjazd Delegatów Zrzeszeń Emeryckich, w kolebce ruchu emeryckiego w Poznaniu.

Na zjeździe tym, poważni i aktywni przedstawiciele emerytów państwowych uznali jednomyślnie, że **„trzeba zespolić myśli w jedno ognisko i w jedno ognisko ducha"**. Ta myśl przewodnia przewijała się podczas całych obrad Zjazdu. Potrzebę zespolenia wysiłku, skoordynowania akcji, zbilansowania dotychczasowych wyników organizacyjnych i ich wykorzystania, zamianowania jednolitego kierownictwa, które potrafiłoby umiejętnie poprowadzić zbiorowe dążenia do poprawy bytu, znaleźć drogi i środki do urzeczywistnienia swoich postulatów, do pchnięcia samoobrony na właściwe tory, odczuli po przemówieniu prezesa Gizelli wszyscy uczestnicy Zjazdu i tej potrzebie dali swój spontaniczny wyraz wybierając Stałą Delegację Polskich Zrzeszeń Emerytalnych składającą się z pięciu przedstawicieli najsilniejszych Związków emeryckich z prezesem Zygmuntem Gizellą, znanym w całej Polsce organizatorem i pionierem ruchu emeryckiego na czele.

Od tej chwili datuje się systematyczna, skoordynowana praca nad stworzeniem podwalin pod potężny gmach organizacji emerytów państwo-

wych. Oragnizacja nasza pod przewodnictwem Stałej Delegacji uznana została przez czynniki państwowe za jedyne i kompetentne przedstawicielstwo emerytów państwowych w Polsce. Memoriał z dezyderatami uchwalonymi na Zjeździe zamiast do kosza dotarł do właściwych sfer. Stała Delegacja zaproszona została na konferencję do Warszawy i tu zetknęła się z Ob. mgr. Wiktorem Kościńskim, Naczelnym Dyrektorem Państwowego Zakładu Emerytalnego, obecnie Wiceministrem Skarbu.

W trzydniowych konferencjach w Warszawie i po omówieniu dezyderatów emerytalnych z Min. Skarbu Ob. Dąbrowskim, z Wiceministrem Pracy i Opieki Społecznej Ob. Giebartowskim i z Premierem Ob. Osóbką Morawskim, zdołała Stała Delegacja zapewnić sobie, dzięki poparciu Ob. Kościńskiego, bliższy kontakt z sferami decydującymi, uzyskać zrozumienie konieczności zajęcia się przez Państwo sprawą jego podopiecznych emerytów państwowych. Już samo zetknięcie się z najwyższymi dostojnikami Państwa i możliwość osobistego przedstawienia położenia emerytów państwowych, wdów i sierót było wielkim sukcesem. — Umiejętnie i znakomicie redagowane artykuły publicystyczne Ob. Gizelli, zamieszczane w prasie codziennej dopomagały do zainteresowania ogółu społeczeństwa położeniem emerytów, co zaczęło działać pozytywnie na przychylne ustosunkowanie się ogółu do zagadnienia emerytalnego.

Nastąpiło podwyższenie dodatku przejściowego, od 1. IX. 1946 do 1.000,— zł ponadto Pan Premier udzielił subwencji na zakładanie spółdzielni emeryckich z której 5.000.000,— zł zezwolił użyć na zapomogę świąteczną dla najbiedniejszych zrzeszonych emerytów państwowych. Reszta rozdzielona została pomiędzy 6 założonych, dziś należycie prosperujących spółdzielni emeryckich.

Ponadto uchylony został przepis art. 25 ustawy emerytalnej zabraniającej emerytom zarobkowania, wskutek czego poważna ilość emerytów może zarabiać na utrzymanie pomimo otrzymywanej emerytury; przyznano pomoc leczniczą emerytom wojskowym, policyjnym i straży granicznej, której Ubezpieczalnie Społeczne stale odmawiały; zezwolono na organizowanie się i zakładanie dalszych placówek; zatwierdzono statut Polskich Zrzeszeń Emerytalnych, oraz wszystkich innych komórek organizacyjnych emeryckich; udzielono zezwolenia na wydawanie czasopisma „Emeryt", będącego jedyną spójnią emerycką; zainicjanowano przydział węgla dla emerytów; w toku są: 1. akcja o zwolnienie wypłacanych emerytur od opłat pocztowych; 2. przydział materiałów odzieżowych, 3. starania o karty węglowe i chlebowe, 4. o ulgi kolejowe.

Wszystko to jest dorobkiem wytężonej pracy jednego roku, dzięki temu, że w pewnym momencie pobudzeni przez zmysł organizacyjny jednostki, potrafiliśmy ocknąć się z uśpienia, otrząść się z bezczynności, wczuć się w rytm ducha nowej epoki, dostosować się do nowej rzeczywistości, **„zespolić myśli i ducha w jedno ognisko"**.

Wiemy, że wśród emerytów panuje straszna nędza, chcemy całą duszą i sercem jej zapobiec, podciągnąć wszystkich duchowo i fizycznie do poziomu możliwości wegetacyjnej, ale do tego trzeba trochę czasu i cierpliwości gdyż dobrej woli, i chęci do szczerej uczciwej pracy nam nie braknie.

Tylko organizować się, zachęcać drugich do łączenia się z nami a napewno byt nasz się poprawi. Niech każdy cegiełkę dołoży, a całość sama się ułoży.

Leon Tarczewski

Wspomnienia

Czytałem kiedyś, ale nie pomnę gdzie, że wspomnienia są jak kwiaty zasuszone w zielniku, zachowują swój kształt i barwę i gdy człowiek nawet po latach spojrzy na nie, przypomni mu się natychmiast nawet ich czar i zapach.

Pamiętam jak dziś, cudny, czerwcowy, różowy świt.

Pospieszny, powojenny pociąg z szybkością najmniej 20 km na godzinę mknął w kierunku na Warszawę, tylko od czasu do czasu, najwyżej na pół godziny zatrzymywał się w polu przed semaforami jakichś maleńkich stacyjek, które prawdopodobnie właśnie w tej chwili przetaczały wagony. Takie przystanki są widocznie przewidziane w rozkładzie jazdy, opóźnienia także, bo o wytaczaniu procesów z tego powodu nikt nie słyszał.

Białe baranki chmur gonią po lazurowym niebie jedne drugich jakby igrając z sobą. Pasażerowie niecierpliwiąc się nieuzasadnionymi postojami wyglądają przez okna nagabując konduktorów.

W dali, po lewej stronie, na krańcu zapadającego się widnokręgu, wysuwa się czerwono-złoty rąbek wschodzącego słońca, śląc światu na powitanie swoje ożywcze, radosne tchnienia. Barwią się złotym blaskiem szyby wyginającego się na zakręcie pociągu. — Wreszcie z prawej, w sinej jeszcze dali, rysują się kontury ściętej wieży, zabarwionej od góry purpurowym blaskiem, — to biedna, sponiewierana Warszawa w królewskim promieniu słońca odsłania swoje okaleczone zbrodniczą ręką dotychczas krwawiące rany.

Czas otrząsnąć się z zadumy, wrócić do rzeczywistości. Dziś w stolicy rozstrzygać się będą nasze losy. Zjazd Delegatów Zrzeszeń Emerytalnych zadecyduje, komu powierzy kierownictwo obrony praw emerytalnych: nurtuje człowieka ciekawość, jak ustosunkują się do naszych postulatów najwyższe czynniki państwowe.

Pamiętam jak dziś ogromną salę, do której z obu stron wlewają się przez duże okna jasne potoki czerwcowego słońca.

Pamiętam skupione w uroczystej powadze, poorane trudami życia twarze, nerwowe podniecenie aranżerów dzisiejszej uroczystości.

Pamiętam jak dziś spontaniczny aplauz w momencie powitania przez przewodniczącego przedstawicieli władz.

W grudniu należy odnowić prenumeratę na pierwszy kwartał 1948 r.

Pamiętam jak dziś słowa Ob. Miceministra Skarbu Państwa: *„Emerytura nie jest łaską ani jałmużną ale Waszym prawem, nabytym długoletnią i uczciwą pracą, jest opłaceniem przez państwo zaciągniętego zobowiązania wobec swoich długoletnich, zasłużonych pracowników. Interes Państwa i obywateli wymaga, aby urzędnik był uczciwy i nieprzekupny, ale musi on mieć zabezpieczoną starość, należyte zaopatrzenie emerytalne. Bez takiej pewności, nie można liczyć na zupełne oddanie się urzędników swoim obowiązkom. Emeryci, — mówił Ob. Minister, — mogą spodziewać się ze strony państwa jak największej opieki, zrozumienia i życzliwości dla swoich słusznych, znanych mi postulatów".*

Jasny promień słońca oświetlał wspaniałą, patrycyuszowską postać Ob. Ministra. Serca słuchaczy biły żywszym tętnem, pełne dumy i radości, bo przecież te słowa wypowiedziały najkompetentniejsze w Polsce usta, usta Ministra Skarbu który kilkoma pociągnięciami pióra rozwiązać może ten dla nas najważniejszy problem, wszyscy słyszeli na własne uszy solenne zapewnienia, iż ich postulaty zostaną uwzględnione.

Pamiętamy jak dziś, tę długo nie milknącą burzę oklasków, którymi nagrodzono to miłe uznanie nabytych praw, przyrzeczenie spełnienia oczekiwanych, słusznych żądań przyznania ludziom tego, co im się słusznie należy.

Przypominam sobie, jakby to dziś się działo, te zasadnicze postulaty, wysuwane od samego początku naszego działania a mianowicie:

1. Konieczność stosowania obowiązującego art. 6 ustawy emerytalnej, stanowiącego, iż zmiany kwot w poszczególnych grupach uposażenia funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, pozostających w służbie czynnej ,będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego.
2. Przyznanie wszystkim emerytom państwowym, zawodowym wojskowym, samorządowym, monopolowym i przedsiębiorstw państwowych, kart żywnościowych I. kategorii, zwłaszcza, iż inwalidzi państwowi o 45% niezdolności do zarobkowania takie karty posiadają, natomiast emeryci państwowi, niezdolni do zarobkowania przeważnie w 95%, otrzymywali karty kategorii II. zapewniające tylko chleb kartkowy.
3. Objęcie pomocą leczniczą emerytów wojskowych, policyjnych i straży granicznej.
4. Uwolnienie dzieci emerytów od czesnego i opłat szkolnych.
5. Uchylenie opłat pocztowych od wypłacanych emerytur.
6. Umożliwienie emerytom nabywania środków opałowych z wyłączeniem pośrednictwa wprost z źródeł rozdzielczych.
7. Przyznanie kart odzieżowych.
8. Wypłacania emerytom, wdowom i sierotom zaległych za czas okupacji uposażeń emerytalnych.

---

ad 8. Zaległe za czas okupacji uposażenia funkcjonariuszów czynnych i emerytowanych, odpowiednio zwaloryzowane, wraz z procentami składanymi, wypłacone zostały *ale tylko funkcjonariuszom i emerytom Narodowego Banku Polskiego.*

Czekamy na spełnienie powyższych postulatów odnośnie emerytów.

Zyg.

Wskazówki

dla organizatorów nowych Kół Związku Emerytów państwowych, wdów i sierót.

W celu zorganizowania na danym terenie Stowarzyszenia Emerytów Państwowych, należy w miejscowościach posiadających najmniej 15 emerytów, emerytek i wdów po funkcjonariuszach czynnych i emerytach, porozumieć się z kilkoma z nich, zejść się razem, odczytać statut dla organizacyj jednostkowych podany w numerze 3 „Emeryta" z roku 1947, przepisać ten statut w 4 odbitkach i przedłożyć go wraz z stosownym wnioskiem, po podpisaniu przez trzy osoby statutu i wniosku, do właściwego Starostwa powiatowego z prośbą o zatwierdzenie statutu.

Jeżeli do dni 28 nie przyjdzie zakaz, uważa się, że Stowarzyszenie prawnie istnieje i wówczas może ono przyjmować członków, po czym zwołuje Walne Zebranie, wybiera władze, ustala wysokość składek i wpisowego i rozpoczyna swoją działalność. — Stowarzyszenie takie może przy dołączeniu jednego odpisu swego statutu i deklaracji o przystąpieniu oraz odpisu uchwały swego Zarządu wyrażającego zgodę na przystąpienie, przystąpić w charakterze członka do właściwego wojewódzkiego Związku Emerytów. Deklaracja ta winna opiewać:

„Przy dołączeniu odpisu statutu, oraz uchwały Zarządu wyrażającą zgodę na przystąpienie do Związku Wojewódzkiego w . . . . w charakterze członka, prosimy o przyjęcie naszego Stowarzyszenia w poczet członków Waszego Zrzeszenia jako Koła Związku przy czym oświadczamy, że znana jest nam treść Waszego statutu, którego postanowieniom bez zastrzeżeń się poddajemy i obowiązujemy się ściśle je przestrzegać.

. . . ., dnia . . . .

Sekretarz. Prezes.

Po przyjęciu przez Związek staje się Koło częścią składową ogólnopolskiej organizacji emerytów, korzystającą z praw członków i musi wypełniać zobowiązania członkowskie.

Skupienia emerytów mogą, zamiast starania się o zatwierdzenie własnego statutu, stać się wprost Kołem Związku Wojewódzkiego na podstawie statutu tegoż Związku a to w ten sposób, że osoba zamierzająca zorganizować Koło zwraca się do Zarządu Związku wojewódzkiego o wyrażenie zgody na założenie Koła w danej miejscowości.

Po otrzymaniu zgody i statutu zwołuje zebranie organizacyjne, na którym należy powziąć uchwałę, iż zebrani w . . . . w liczbie . . . . emeryci i emerytki postanowili za zgodą Zarządu

Wojewódzkiego Związku w . . . . założyć Koło tegoż Związku, oraz uchwalili uznać statut Związku Wojewódzkiego za swój własny i stosować się do jego postanowień.

Na zebraniu organizacyjnym należy wybrać władze Zwiąku przewidziane dla Kół miejscowych w statucie.

Na zebraniu należy sporządzić protokół którego odpisy potrzebne będą do dalszego użytku.

Mianowicie jeden egzemplarz wraz z stosownym podaniem i zgodą wojewódzkiego Związku na założenie Koła, oraz 3 egzemplarzami statutu Związku wojewódzkiego wnosi się do właściwego Starostwa z wnioskiem na zarejestrowanie Koła. — W podaniu należy podać adres Koła, skład osobowy członków Zarządu z podaniem ich adresów.

Po dokonanej rejestracji, wzgl. po bezskutecznym upływie 28 dni, uważa się Koło za prawnie istniejące wobec czego należy przesłać do Związku wojewódzkiego:

1. Zawiadomienie o zorganizowaniu nowego Koła, wraz z podaniem dokładnego adresu siedziby Koła, składu osobowego członków Zarządu wraz z ich adresami, oraz odpisem protokółu zebrania organizacyjnego.
2. Deklarację o przystąpieniu do Związku jak wyżej.

Wysokość wpisowego i składek określa statut, jednakowoż na czas nadzwyczajnych warunków wywołanych wojną, Zjazd Delegatów uchwalił na czas do Walnego Zebrania Delegatów w roku 1948 pobierać wpisowe od pojedyńczych członków zł 20,— z którego połowa zostaje w Kole, druga połowa ma być odesłana do Związku Wojewódzkiego, oraz składki miesięczne po 10,— zł, z których ¹/₃ (dla zaokrąglenia 3 zł) przypada Związkowi wojewódzkiemu.

Członkowie przystępujący do organizacji podpisują deklarację w następującym brzmieniu:

Dekaracja nr . . . . .

Ja niżej podpisany zgłaszam moje przystąpienie do Związku Emerytów Państwowych Koło . . . . i obowiązuje się podporządkować się statutowi, którego postanowienia są mi znane oraz uchwałom Zarządu i Władz Związku.

Potwierdzam, że jest mi wiadomym, że wystąpić można z Związku tylko z końcem roku kalendarzowego.

. . . . . . dnia . . . . 19 . .

. . . .

podpis członka.

Dokładny adres i stanowisko służbowe: . . . .

Notatka Zarządu: Przyjęty na członka dnia: . . . .

Wydano legitymację Nr. . . . . Wpłacił wpisowe zł. . . . . . .

Pieczęć. Podpisy Zarządu.

Ażeby posiadać dokładny i obfity materiał dyskusyjny i informacyjny na zebrania, konieczne jest nabycie kompletu czasopisma „Emeryt" za rok 1947 w Administracji „Emeryta", Poznań, ul. Ratajczaka 40. — Cena zł 440, z przesyłką 450 zł.

Każde Koło ma obowiązek propagowania wśród członków abonowanie „Emeryta".

Kasa pośmiertna emerytów

Przy Związku Emerytów w Poznaniu istnieje instytucja samopomocy emeryckiej a mianowicie zorganizowana na podstawie „Regulaminu" ogłoszonego w numerze 4 „Emeryta" z dnia 15 lutego br. *„Kasa Pośmiertna"*.

Kasa pośmiertna założona przy udziale 20-tu członków liczy dziś 660 członków. — Wpisowe do Kasy wynosi zł 50 składka miesięczna zł 10,—.

Od każdego wypadku śmierci członka Kasy, wpłacają członkowie dodatkowo kwotę 10 zł na uzupełnienie nadczerpanego funduszu tak, że jest on zawsze pełny i nieuszczuplony i gwarantuje pomoc natychmiastową dla pozostałej rodziny.

Wysokość wypłaty w wypadku śmierci wynosi na razie 5.500 zł. Wypłata nastąpić może tylko wówczas, jeżeli śmierć nastąpiła po upływie sześciu miesięcy od dnia przyjęcia do Kasy i wpłaceniu wpisowego i składek. Przyjmuje się osoby, które nie przekroczyły 70-tego roku życia.

Członkami Kasy Pośmiertnej mogą być również członkowie Kół Związku, nie posiadający warunków do zorganizowania u siebie Kasy na terenie działalności Koła.

Zarządy Kół zechcą zestawić listę osób reflektujących na przyjęcie do Kasy Pośmiertnej, zebrać od nich wpisowe i składki i przesłać pod adresem Związku Zarząd Główny w Poznaniu, ul. Ratajczaka 40, wraz z deklaracjami.

Każdy zgłaszający się na członka winien podpisać deklarację następującej treści:

Deklaracja Nr ....

Nazwisko i imię ....
Data urodzenia ....
Dokładny adres ....
Tytuł służbowy ....
Stan rodzinny ....

Niniejszym oświadczam, że zapisuję się do Kasy Pośmiertnej — Głównego Zarządu Związku Emerytów i Emerytek Państwowych, Wdów i Sierot w Poznaniu i oświadczam, że znam regulamin Kasy.

Równocześnie oświadczam, że w razie mojej śmierci, pośmiertne po mnie ma być wypłacone do rąk ....

.... dnia .... 194....

podpis przystępującego

Zaświadczamy, że wyżej podpisany członek naszego Zrzeszenia osobiście nam znany, według naszej świadomości zdrów, powyższą deklarację wobec nas własnoręcznie podpisał.

.... dnia .... 194....

pieczęć Koła i podpisy.

Wypłata pośmiertnego następuje po przedłożeniu aktu zejścia i nadesłaniu zaświadczenia odnośnego Koła, iż osoba zgłaszająca się o wypłatę pośmiertnego jest osobą, którą ubezpieczający upoważnił w swojej deklaracji przystąpienia do odebrania pośmiertnego.

Przy składaniu deklaracji, Zarząd Koła winien poświadczyć, że zna osobiście reflektanta, że on sam osobiście wobec Zarządu deklarację podpisał i że w momencie podpisania deklaracji czuje się zdrów.

Zarząd Koła musi się zobowiązać do ściągania od zapisanych składek miesięcznych i dodatkowych wpłat za wypadki śmierci, które podawane będą w „Emerycie" i odsyłać punktualnie do Zarządu Głównego w Poznaniu.

Za Zarząd:

(—) *Tarczewski.* (—) *Gizella.*

Odpowiedzi Redakcji

P. Skulimowski: Nadesłane wiersze są bardzo udatne, gdyby tak ktoś zechciał podłożyć pod nie stosowną muzykę mogłyby być z powodzeniem śpiewane na mszy żałobnej. — Emeryt jest naszym zdaniem pismem nie nadającym się do tego rodzaju publikacyj. — Może napisze Pan coś na ten sam temat prozą. — Naprawdę nie możemy pojąć z jakiej racji tylu staruszków wypowiadać się chcą wierszami. — Gdyby to był przynajmniej maj, ale szara jesienna plucha powinna raczej nastrajać do poważnej prozy. Wierszyki zachowujemy na pamiątkę.

Pan Serafin: Sprawa Pana nie jest wyjątkiem, mamy w zapasie kilka takich. Dekret o przeniesieniu Pana na emeryturę doręczono Panu za dowodem doręczenia dnia 28 sierpnia 1939 r. W dekrecie pominięto okres służby prowizorycznej, za którą jednak przyjęto od Pana składki do funduszu emerytalnego. W dekrecie istnieje wyraźna uwaga, że może Pan w ciągu dni 30 wnieść odwołanie do Ministerstwa. — W dniu 1 września 1939 a więc w dwa dni po doręczeniu dekretu Izba Skarbowa, za pośrednictwem której należało wnieść odwołanie, wyjechała w niewiadomym kierunku. Wróciła po pięciu i pół latach i powołała Pana do służby, a więc uważała sama, iż dekret emerytalny nie stał się prawomocny wzgl. stracił swoje znaczenie i to powstrzymało Pana od wniesienia odwołania.

Obecnie, przyszło komuś na myśl, że właściwie jest Pan emerytem, chociaż nie pobiera Pan emerytury, każą Panu podpisać kontrakt wstecz od 1 kwietnia 1945 na uposażenie kontraktowe w IX. stopniu służbowym i zwrócić nadwyżkę pomiędzy tym uposażeniem a pobieranym przez cały czas uposażeniem służbowym funkcjonariusza czynnego w VII. stopniu służbowym.

Naszym zdaniem, winien Pan domagać się na piśmie stosownej decyzji a w następstwie wnieść przeciwko niej odwołanie do Ministerstwa z przytoczeniem powyższych okoliczności. — W razie odmownej decyzji Ministerstwa, przysługuje Panu prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. — Najwyższy Trybunał Administracyjny nie jest jeszcze zorganizowany, jednak przy Sądzie Najwyższym w Łodzi istnieje Izba tego Trybunału, przyjmująca i rejestrująca takie skargi. Będą one rozpatrywane po uruchomieniu Trybunału.

Skarga musi być wniesiona przez adwokata, termin do jej wniesienia wynosi 60 dni od dnia doręczenia decyzji Ministerstwa.

P. Skorbiłowicz Słupno ad Płock: O węgiel dla miejscowości, które jeszcze nie dostały, staramy się i mamy stosowne przyrzeczenie. — Nie mamy jednak sposobu zapewnić dostarczenie węgla emerytom zamieszkałym w wioskach. Jeżeli Pan jest członkiem Zrzeszenia w Płocku, powinien Pan otrzymać węgiel w Płocku a dostawa z Płocka na wieś to już sprawa Pana. — Powołuje się Pan na Tucholę. Widzi Pan Tuchola sama zainteresowała się węglem dla członków zamieszkałych na wsi, czy jednak starania odniosły skutek, — nie wiemy.

Tarnobrzeg: W sprawie węgla dla mniejszych miast, które dotychczas go nie otrzymały, interweniowaliśmy kilkakrotnie tam, gdzie należy. Niestety jest to problem trudny do gładkiego rozwiązania, gdyż nie we wszystkich miejscowościach są jednakowe warunki. — Próbójcie interweniować jeszcze w najbliższej Komisji Związków Zawodowych, która otrzymała przydział węgla w niektórych miejscowościach do rozdziału. — Radzimy uczynić to we wszystkich tych miastach, które węgla dotychczas nie dostały.

Odnośnie legitymacyj kolejowych zarządzenie wyszło z najwyższej góry, która w obawie przed nadużyciami, gdyż dziś ludzie biorą się na sposoby, kazała zwracać stare legitymacje wraz z fotografiami, — przypuszczamy, że dobre zdjęcia amatorskie nie będzie tak drogie.

Obliczenia odnośnie wydatków ogólnych nie są ścisłe.

Na 45.000 emerytów, prawdopodobnie tylko około 18.000 posiadają uprawnienia do korzystania z ulg kolejowych.

W celu ustalenia prawdziwej liczby prosimy wszystkie Zrzeszenia o podanie nam liczby uprawnionych, których obejmują ich listy legitymacyj.

Emeryci samorządowi w Gliwicach: Prosimy o podanie nam źródła z którego wynika zrównanie praw emerytów samorządowych z państwowymi. Dziwi Was, że o tym nie wiemy? Przyznajemy ze skruchą, że nie. Wiemy tylko, iż funkcjonariusze samorządowi starają się o zniżki kolejowe, jak dotąd bezskutecznie. O punktualne wypłacanie emerytur monitujcie tamtejszy Zarząd Miejski — wzgl. Urząd Wojewódzki w Katowicach; — Naczelne Władze Państwowe nie ponoszą w tym wypadku żadnej winy.

KOMUNIKAT ADMINISTRACJI

W celu ustalenia nakładu „Emeryta" i zestawienia budżetu wydawniczego na rok 1948 prosimy wszystkie Zrzeszenia, placówki i Koła emerytów o podanie liczby spodziewanych prenumeratorów na rok przyszły do 20. XII. br.

Ustawa emerytalna z roku 1923

(Ciąg dalszy)

Przekazywanie składek o których mowa w ustępie poprzednim, będzie uskutecznione za wszystkich funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy przejdą ze służby państwowej do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w zakładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych na zasadzie powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. lub do służby w instytucjach, przedsiębiorstwach czy też zakładach, uzasadniających w myśl art. 5 p. 4 do 6 tegoż rozporządzenia zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia, o ile ci funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi ani nie nabyli w służbie państwowej prawa do emerytury, ani prawa tego przy rozwiązywaniu stosunku służbowego nie utracili.

Zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady zaliczą funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym, za których Skarb Państwa winien przekazać składki ubezpieczeniowe, do miesięcy składkowych, względnie do wysługi emerytalnej w całości okres czasu, za który Skarb Państwa ma przekazać składki, niezależnie od obowiązujących w tej mierze odmiennych przepisów.

Opłaty emerytalne, przewidziane w ustawie niniejszej, wyjąwszy ustępy od 1 do 5 niniejszego artykułu, wynoszą 8% uposażenia służbowego otrzymywanego w czasie uiszczania tej opłaty. Jeżeli funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie uiścił opłaty emerytalnej w czasie trwania czynnej służby, opłatę tę oblicza się od uposażenia, otrzymywanego ostatnio przed rozwiązaniem stosunku służbowego.

Art. 8.

Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek właściwej władzy naczelnej za zgodą Ministra Skarbu może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, a nie objętych niniejszą ustawą:

a) uwzględniać przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych ustawowo niezaliczalne lata służby,

b) podwyższyć wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego, tudzież

c) przyznać zaopatrzenia emerytalne funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym jako też osobom po nich pozostałym.

Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie również do praktykantów, funkcjonariuszów państwowych, mianowanych do odwołania, oraz do pracowników kontraktowych.

Tytuł II. **Postanowienia wspólne.**

Art. 9.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy, który po nieprzerwanej co najmniej 15-letniej państwowej służbie cywilnej lub wojskowej, względnie po łącznym, nieprzerwanym, co najmniej 15 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, przechodzi w stan spoczynku z powodów, przewidzianych w ustawie niniejszej lub we właściwych przepisach w stosunkach służbowych albo też zostaje zwolniony bez utraty praw nabytych.

Wyjątkowo nabywa funkcjonariusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy prawo do uposażenia emerytalnego:

1. po nieprzerwanej, co najmniej 5-letniej państw. służbie cywilnej, wzgl, wojskowej, lub po łącznym nieprzerwanym, co najmniej 5 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby.
2. bez względu na czas służby — wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:
   a) nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;
   b) działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;
   c) chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu, wzgl. w danej formacji wojskowej.

Przy obliczaniu 15-letniej, względnie 10-letniej służby państwowej, postanowienia art. 16 nie mają zastosowania.

Art. 10.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem, wypadków przewidzianych w niniejszej ustawie.

Emerytowany funkcjonariusz państwowy lub zawodowy wojskowy powołany ponownie z urzędu na własną prośbę do stałej służby państwowej lub zawodowej wojskowej (reaktywacja), traci prawo do poprzednio przyznanego mu uposażenie emerytalnego. Przy ponownym przeniesieniu reaktywowanego w stan spoczynku wymierza mu się uposażenie emerytalne według ostatnio pobieranego uposażenia (art. 17 ustawy), przy czym do wysługi emerytalnej, nabytej przed reaktywacją, dolicza się cały okres służby, odbytej po reaktywacji.

Art. 11.

Funkcjonariuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10-letniej służbie państwowej stał się trwale niezdolny do służby, a ponadto utracił bez własnej winy w związku przyczynowym ze służbą trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania — dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego w granicach art. 19 ustawy niniejszej 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej. W przypadkach, w których utrata zdolności do zarobkowania nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą — doliczenie, o którym wyżej mowa, może nastąpić za zgodą Ministra Skarbu, wyrażoną na wniosek właściwej władzy naczelnej".

Do okresu 10-letniej służby państwowej wlicza się jedynie służbę państwową, zaliczoną do wysługi emerytalnej na mocy art. 37 punkt. 1 i 2, lub art. 50 ust. 1 i 5 z uwzględnieniem łącznej policzalności państwowej służby cywilnej i wojskowej, zgodnie z ust. 1 art. 9 ustawy.

Art. 12.

Funkcjonariuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który wskutek przypadków, wymienionych w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy utracił również zdolność do pracy zarobkowej — wymierza się uposażenie emerytalne według norm art. 19 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowcie:

przy utracie zdolności	od 35%	do 54%	— 2 lata
" " "	" 55%	" 74%	— 4 lata
" " "	" 75%	" 84%	— 6 lat
" " "	" 85%	" 94%	— 8 lat
" " "	" 95%	" 100%	— 10 lat

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach, może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej (art. 17) będącego podstawą do obliczania uposażenia emerytalnego

Praktykantów i funkcjonariuszów państwowych mianowanych do odwołania w myśl ustawy o państwowej służbie cywilnej w przypadkach wymienionych w niniejszym artykule, traktuje się na równi z funkcjonariuszami państwowymi, mianowanymi na stałe.

Art. 13.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art. 12 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

1. niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami wskazanymi w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzonym z urzędu badaniem komisji lekarskiej;

2. zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonariusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, służył.

W przypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględniene a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później niż w trzy lata po zajściu wypadku.

Art. 14.

Skład i sposób urzędowania komisji lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych, a komisji wojskowo-lekarskiej dla zawodowych wojskowych określi rozporządzenie Rady Ministrów, które też określi sposób oceny zdolności do służby (państwowej, wojskowej), sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby (kalectwa) ze służbą państwową, a względnie wojskową wogóle, specjalnie zaś ustalenie, iż choroba powstała z przyczyn przewidzianych w art. 9 niniejszej ustawy, sposób stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego (kaleki) w jej powstaniu, a następnie potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby umieszczenia w domu inwalidów, wzgl. w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Art. 15.

Czas służby wojskowej ,odbytej podczas wojny od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie. Również podwójnie liczy się czas rzeczywiście pełnionej służby cywilnej, odbytej na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armii, oraz okresy służby rzeczywiście pełnionej w formacjach wojskowych, Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych a ponadto wojskowym zatrudnionym w Ministerstwie Spraw Wojskowych i Naczelnym Dowództwie.

Art. 16.

Przy ostatecznym obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres przekraczający 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 17.

Podstawą wymiaru uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych jest uposażenie zasadnicze, otrzymywane ostatnio w służbie czynnej, bez dodatków.

Podstawą wymiaru uposażenia emerytalnego zawodowych wojskowych jest uposażenie w wymiarze dla zajmujących stanowiska służbowe poza stolicą, otrzymywane ostatnio w służbie czynnej, łącznie z dodatkiem wyrównawczym i innymi dodatkami, zaliczalnymi do uposażenia emerytalnego na zasadzie niniejszej ustawy.

Zmiany w stanie rodzinnym, które uzasadniają obniżenie uposażenia zawodowego wojskowego w służbie czynnej zaszłe po przeniesieniu zawodowego wojskowego w stan spoczynku, pociągają za sobą ten sam skutek w stosunku do uposażenia emerytalnego. Obniżka ta obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po zajściu zmiany w stanie rodzinnym.

Przy wymierzaniu uposażeń emerytalnych funkcjonariuszom państwowym lub zawodowym wojskowym, pełniącym służbę na placówkach zagranicznych i terenie w. m. Gdańska przyznaje się za podstawę wymiaru uposażenie czyne, jakie pobierałby pełniąc służbę w kraju.

Art. 18.

1. Funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku pełnili służbę na obszarze W. M. Gdańska, oraz pozostałym po nich rodzinom, Rada Ministrów władna jest przyznać na czas zamieszkania na tym obszarze dodatek do zaopatrzenia emerytalnego.

2. Prawo do tego dodatku gaśnie od pierwszego dnia miesiąca następującego po przesiedleniu się emeryta lub pozostałej po nim rodziny do miejscowości położonej poza obszarem Wolnego Miasta Gdańska.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Nie pożyczaj „Emeryta" nikomu, niech każdy sam prenumeruje

Nakładem Okręgowego Związku Emerytów Państwowych w Poznaniu

Red. odpow.: Wiktor Pawłowski, Po[illegible] Drukarni Wydawniczej w Poznaniu. — K 30911